

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення педагогічної ради
КЗДО №218 КТ КМР
протокол № 1
від 29 серпня 2024 року

ПРОГРАМА

**«Подолання освітніх втрат, викликаних
особливостями організації освітнього процесу
в КЗДО №218 КТ КМР»
на 2024/2025 навчальний рік**

2024 рік

I. Загальні положення

У Законі України «Про освіту» зазначається, що «освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави».

Метою дошкільної освіти є забезпечення цілісного розвитку дитини, її фізичних, інтелектуальних і творчих здібностей шляхом виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок. (стаття 11 Закону України «Про освіту»).

Право громадян на якісну та доступну освіту закріплено Конституцією та законами України.

З 2020 року у зв'язку з карантинними заходами, пов'язаними з початком пандемії COVID-19, перед українською, як і світовою системою освіти в цілому, постали виклики, визначені міжнародними організаціями та провідними експертами як одна з найбільших проблем і загроз, спричинених світовою пандемією, а з лютого 2022 року – повномасштабною агресією російської федерації проти України.

Продовжує нести втрати система дошкільної освіти, оскільки частина дитячого населення віком від 2-х до 6 (7) років не може долучитися до повноцінного освітнього процесу упродовж останніх трьох років.

Не є виключенням і наш заклад. Адміністрацією закладу зроблено дуже багато, щоб адаптувати освітній процес до нових реалій. Але такі фактори як: тривале дистанційне навчання; зміна виховання місця проживання; зміни в контингенті дітей і педагогів; недостатня забезпеченість дітей електронними засобами, необхідними для онлайн-навчання; повітряні тривоги (наслідком яких є загальні втрати в навчальному часі); відключення електроенергії, відсутність Інтернету; нестабільний емоційний стан учасників освітнього процесу, неготовність і психологічна неспроможність значної частини здобувачів освіти до самоорганізації, самоконтролю та самоосвіти; недостатня об'єктивність оцінювання результатів освітньої діяльності дітей, що пов'язано серед іншого з несформованістю почуття відповідальності та академічної доброчесності у дошкільників та їх батьків – мають свої негативні наслідки, які в першу чергу виражаються освітніми втратами.

Освітні втрати носять комплексний зміст. Крім навчальних втрат, найбільш яскраво вираженими є виховні, фізичні, психологічні та соціокультурні у дошкільному віці.

Наслідком освітніх втрат можуть бути незворотні негативні процеси: як на рівні окремої особистості, так і соціуму в цілому.

Навчальні втрати (прогалини в знаннях здобувачів освіти, незасвоєння ними матеріалу на рівні державного стандарту дошкільної освіти) зумовлять ще більші втрати на наступних етапах навчання. Масовий характер навчальних втрат у підсумку негативно вплине на загальний рівень освіченості громадян країни, їх здатність до комунікації, соціалізації, подальшого професійного становлення. І це в підсумку позначиться на добробуті цілого суспільства: призведе до серйозних економічних та соціальних наслідків у майбутньому.

Режим онлайн-навчання під час пандемії та війни негативно вплинув на здоров'я здобувачів освіти. Малорухливий спосіб життя, надмірне навантаження на зір негативно позначилися на здоров'ї учасників освітнього процесу.

Нестача спілкування з педагогами та ровесниками, психологічні травми, викликані воєнними подіями в країні, негативно вплинули на психоемоційний стан здобувачів освіти. Це у свою чергу може призвести до внутрішніх конфліктів дітей, підвищити їх рівень тривожності, сформувати страхи, знизити мотивацію до навчання, погіршити пам'ять та розумову діяльність, вплинути на зниження рівня соціалізації та подальші відносини із соціумом.

Суттєвий вплив на формування всебічно розвиненої, національно свідомої, соціально активної особистості має організація виховної роботи в КЗДО №218 КТ КМР, результативність якої втрачається в онлайн-умовах, виникають труднощі у мотивації до навчально-пізнавальної діяльності, ускладнення в забезпеченні своєчасної психосоціальної та емоційної підтримки здобувачів дошкільної освіти, знижується результативність соціокультурного і фізичного розвитку дітей.

Недостатня сформованість наскрізних навичок та вмінь, низький рівень соціальної компетентності, пізнавальної активності, прогалини у знаннях з певних освітніх напрямів у дітей дошкільного віку зумовлять ще більші втрати на наступному етапі навчання - в початковій школі, ускладнять формування готовності до нової соціальної позиції «школяр».

У подоланні виховних втрат потрібно вибудувати виховний процес таким чином, щоб він став невіддільним складником освітнього процесу орієнтованим на загальнолюдські цінності. Виховання повинно бути наскрізною лінією роботи закладу освіти, її не можна й не треба відділяти від стратегії розвитку закладу.

Незважаючи на воєнний стан, сьогодення вимагає від нас максимальної згуртованості та консолідації зусиль для прийняття виважених ефективних рішень й заходів щодо подолання освітніх втрат. Як один зі шляхів побудови в освітньому просторі ефективної системи подолання навчальних, виховних, фізичних та психологічних втрат вихованців пропонується програма «Подолання освітніх втрат, викликаних особливостями організації освітнього процесу в КЗДО №218 КТ КМР» (надалі – Програма).

Реалізація основних заходів, передбачених Програмою, забезпечить координацію дій закладу та допоможе консолідувати зусилля всіх продуктивних ресурсів, спрямувати їх на подолання освітніх втрат дошкільників, викликаних особливостями організації освітнього процесу в 2024/2025 роках.

Програма розрахована на 2024/2025 навчальний рік.

Усі визначені Програмою заходи відповідають державній соціальній політиці й узгоджуються з основними положеннями Конвенції ООН про права дитини та іншими міжнародними документами.

Програма має відкритий характер, може корегуватися, конкретизуватися, змінюватися, доповнюватися в залежності від реальних умов. Упровадження Програми не виключає також реалізацію інших програм і проєктів, може синтезуватися та інтегруватися з ними.

II. Мета та основні завдання

Метою Програми є реалізація заходів, спрямованих на подолання освітніх втрат дітей, викликаних особливостями організації освітнього процесу в 2024/2025 роках.

Цієї мети передбачається досягти шляхом вирішення таких основних завдань:

- розробка консультативно-методичних рекомендацій і заходів, спрямованих на подолання освітніх втрат здобувачів освіти;

- розроблення інструментарію для діагностування рівня опанування дошкільниками навчального матеріалу, яким вони оволодівали в умовах воєнного часу самостійно або з використанням технологій дистанційного навчання та запровадження коригуючого навчання.

- організація консультативно-методичної роботи з підготовки та стимулювання педагогічних працівників закладу до подолання освітніх втрат учасників освітнього процесу (навчальних, виховних, фізичних, психологічних), опанування навичками гнучкого планування;

- ознайомлення педагогічних працівників із можливостями впровадження різноманітних видів профілактичної, фізкультурно-оздоровчої та здоров'язбережувальної діяльності для збереження і зміцнення здоров'я вихованців під час занять; підвищення мотивації здобувачів освіти до фізичної активності;

- забезпечення комплексної психологічної й емоційної підтримки учасників освітнього процесу в умовах війни та в повоєнний час;

- адаптація освітніх стратегій та освітнього процесу до індивідуальних потреб здобувачів освіти, враховуючи рівень їх навчальних втрат, місце проживання, соціальні ресурси родин, отриманий дітьми травматичний досвід тощо;

- консолідація й ефективне використання наявних ресурсів для створення та результативного функціонування системи з подолання освітніх втрат дітей;

- мінімізація освітніх втрат та підвищення якості надання освітніх послуг;

- інтеграція у міжнародний освітній простір з питань подолання освітніх втрат;

- ефективно використовувати доступні цифрові освітні ресурси для подолання освітніх втрат дітей дошкільного віку;

- впроваджувати в освітній простір закладу міжнародні, всеукраїнські проекти і програми, ініційовані Міністерством освіти і науки України, Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ в Україні) та іншими міжнародними і громадськими організаціями, що сприятимуть набуттю дітьми ключових компетентностей, передбачених Державним стандартом дошкільної освіти.

III. Очікувані результати

Виконання основних завдань і заходів Програми забезпечить:

- підвищення професійної компетентності та мотивації педагогічних працівників закладу до подолання освітніх втрат вихованців (навчальних, виховних, фізичних, психологічних, соціокультурних);

- спрямування професійних спільнот педагогічних працівників на обмін досвідом та інструментарієм щодо подолання освітніх втрат, впровадження кращого вітчизняного та міжнародного досвіду з цього питання;

- створення в закладі дієвої системи з подолання освітніх втрат здобувачів освіти;

- консолідацію й ефективне використання ресурсів для створення та результативного функціонування дієвої системи з подолання освітніх втрат здобувачів освіти (у тому числі з використанням міжнародного досвіду);

- здійснення якісної діагностики та оцінювання освітніх втрат, системне запровадження коригуючого навчання (коригування та подолання навчальних, виховних, фізичних і психологічних втрат);

- адаптацію освітніх стратегій, освітніх програм та освітнього процесу до індивідуальних потреб здобувачів освіти;

- підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання;

- покращення академічної успішності, психічного, емоційного та фізичного здоров'я здобувачів освіти;
- мінімізацію освітніх втрат та підвищення якості надання освітніх послуг;
- підвищення престижу різних форм надання дошкільної освіти (дистанційної, змішаної, очної) КЗДО №218 КТ КМР.

IV. Координаційно-консультативне забезпечення

1. Координація роботи та консультативний супровід упровадження Програми в систему роботи закладу освіти покладається на Методичну раду закладу. Рішення Криворізької міської ради від 30.08.2023 №2143 «Про організацію освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти м. Кривого Рогу».

V. Перелік основних чинних нормативних документів організації освітнього процесу в КЗДО №218 КТ КМР та створення безпечних умов

2. Кодекс цивільного захисту України.
3. Закон України «Про освіту».
4. Закон України «Про дошкільну освіту».
5. Закон України від 28.04.2022 №7325 «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану».
6. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».
7. Закон України «Про охорону праці».
8. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного вік, затверджена Президією Національної академії педагогічних наук України (протокол №1-2/8-119 від 18.06.2020).
9. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти), затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 №33;
10. Указ Президента України від 16.03.2022 №143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України».
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.06.2022 №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні».
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 №138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту» (зі змінами).
13. Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 №234;
14. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 №579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30.07.2018 за №879/32331 (зі змінами).
15. Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 №1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 23.01.2018 за №100/31552.
16. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23.07.2002 №280 «Щодо організації проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням

- населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 08.08.2002 №639/6927 (зі змінами).
17. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 №246 «Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 23.07.2007 за №846/14113(зі змінами).
 18. Лист Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 14.06.2022 №03-1870/162-2 «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти».
 19. Лист Міністерства освіти і науки України від 17.05.2023 №1/6990-23 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2023/2024 року».
 20. Лист Міністерства освіти і науки України від 26.07.2022 №1/8462-22 «Про оптимізацію виконання заходів з підготовки закладів освіти до нового навчального року та опалювального сезону в умовах воєнного стану».
 21. Листи Міністерства освіти і науки України, Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти», Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти і викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році.
 22. Лист Міністерства освіти і науки України від 03.08.2023 №1/11479-23 "Про методичні рекомендації "Безпечне освітнє середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації".
 23. Лист Міністерства освіти і науки України від 06 вересня 2022 року №1/10258-22 Про організацію освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2022/2023 навчальному році «Про організацію освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2022/2023 навчальному році».
 24. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року №782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні».

VI. Основні напрями та шляхи реалізації Програми

VI.1 Заходи щодо подолання освітніх втрат в КЗДО №218 КТ КМР

<i>№ з/п</i>	<i>Зміст заходу</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відповідальні за виконання</i>
1.	Опрацювати питання подолання (компенсації) освітніх втрат під час засідань професійних спільнот педагогічних працівників закладу.	Вересень, 2024	Пустова Н.Є.
2.	Організувати роботу проблемної групи з питань проведення моніторингового дослідження щодо вивчення динаміки змін у подоланні освітніх втрат.	Протягом навчального року	Пустова Н.Є.
3.	Використовувати контент Освітнього Порталу міста Кривого Рогу (рубрика «Дошкільна освіта»), навчальні матеріали Всеукраїнської платформи розвитку дошкільнят НУМО, інші інтернет-ресурси для організації різних моделей освітнього процесу (очного, змішаного та дистанційного), подолання освітніх втрат здобувачів дошкільної освіти.	Протягом навчального року	Педагогічні працівники
4.	Впроваджувати систему міських заходів, спрямованих на підвищення компетентності педагогічних працівників закладу щодо подолання освітніх втрат здобувачів дошкільної освіти.	Протягом навчального року	Слабоуз А.І. Пустова Н.Є.
5.	Популяризувати кращі управлінські, методичні, психологічні, педагогічні практики із питання організації роботи закладів дошкільної освіти щодо подолання освітніх втрат.	Протягом навчального року	Слабоуз А.І. Пустова Н.Є. Методична рада закладу
6.	Використовувати активні форми роботи з батьками (флешмоби, челенджи) для обміну досвідом навчання та розвитку дитини в умовах сім'ї.	Протягом навчального року	Слабоуз А.І. Пустова Н.Є.
7.	Створити рубрику на сайті закладу «Скарбничка педагога» для розміщення методичних рекомендацій, матеріалів проведених заходів щодо подолання освітніх втрат дітей передшкільного віку.	Вересень, 2024	Пустова Н.Є.
8.	Здійснювати консультативну допомогу педагогічним працівникам закладу з питань планування та проведення освітнього процесу з метою подолання освітніх втрат здобувачів дошкільної освіти.	Протягом навчального року	Пустова Н.Є., Біднюк Л.М.
9.	Забезпечити охоплення дітей дошкільною освітою шляхом надання різних способів і моделей організації освітнього процесу (дистанційна, змішана, очна) з урахуванням безпекової ситуації в місті та регіоні.	Протягом навчального року	Слабоуз А.І.

10.	Забезпечити умови для налагодження співробітництва з міжнародними організаціями, науковими установами, соціальними інститутами для участі закладу в міжнародних, всеукраїнських проектах і програмах.	Протягом навчального року	Слабоуз А.І. Пустова Н.Є.
11.	Забезпечити психолого-педагогічну підтримку учасникам освітнього процесу в подоланні стресових ситуацій, тривожності, нервової напруги.	Протягом навчального року	Тарасенко В.М.
12.	Розміщувати інформаційні матеріали щодо подолання освітніх втрат здобувачів дошкільної освіти для батьківської громадськості на офіційному вебсайті закладу, в соціальній мережі «Facebook».	Протягом навчального року	Слабоуз А.І. Пустова Н.Є.
13.	Забезпечити впровадження діагностичного інструментарію «Чарівні перетворення» щодо визначення актуального стану сформованих у дитини ключових компетентностей перед початком шкільного навчання.	Квітень, травень, 2025	Пустова Н.Є.

Заходи щодо подолання виховних втрат

1.	Спланувати проведення педагогічних та психологічних консультацій для батьків або інших законних представників дитини з питань профілактики і попередження проявів насильства, булінгу (цькування), формування ненасильницької (екологічної) моделі поведінки та вирішення конфліктів мирним шляхом.	Вересень, 2024	Тарасенко В.М.
2.	Використовувати проактивні форми і методи виховної роботи, направлені на згуртування та взаємодію колективів здобувачів освіти на рівні групи та закладу (проектна діяльність, колективні творчі справи, екскурсії, пошукова діяльність тощо).	Протягом навчального року	Пустова Н.Є. Педагогічні працівники

Заходи щодо подолання психологічних втрат

1.	Здійснювати консультування педагогами закладу батьків дітей; використовувати активні форми партнерства між закладом і батьками з подолання освітніх втрат.	Протягом навчального року	Педагоги
2.	Проводити тренінги з профілактики емоційного вигорання серед педагогічних працівників.	Протягом навчального року	Тарасенко В.М.

3.	Провести акцію «День ментального здоров'я» у рамках Всесвітнього дня психічного здоров'я. Організувати спільні фізичні та психологічні активності для учасників освітнього процесу. Популяризувати підвищення рівня психічного здоров'я в сфері освіти серед учасників освітнього процесу.	10 жовтня 2024 року	Тарасенко В.М.
<i>Заходи щодо подолання втрат фізичного здоров'я</i>			
1.	Неухильно дотримуватися Санітарного регламенту для закладів дошкільної освіти.	Постійно	Слабоуз А.І. Пустова Н.Є.
2.	Спланувати навчальні тренінги щодо впровадження різноманітних видів фізичної діяльності для зміцнення здоров'я дошкільників під час освітнього процесу; з типовими вправами для різних частин тіла, що отримують найбільше навантаження під час онлайн, змішаного та дистанційного навчання.	Вересень, 2024	Остапковська Л.М.
3.	Сприяти розвитку оптимального обсягу рухової активності дітей в умовах очного, дистанційного, змішаного навчання, запроваджуючи під час занять та перерв фізкультхвилинки, руханки, вправи на збереження зору та інше.	Протягом навчального року	Педагоги
4.	Організувати проведення тренінгів для дітей щодо важливості здорового способу життя, правильного харчування, фізичної активності та інших аспектів здорового способу життя. Здійснювати навчання дітей методам зняття стресу, ефективним способам розслаблення та відновлення.	Жовтень, 2024 – травень, 2025	Педагоги

Наталія Пустова